CYNGOR CYMUNED LLANDDYFNAN

COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD NOS FAWRTH
28 Hydref 2025, Trwy Zoom am 7:00 y.h.

YN BRESENNOL: Cyng R Hughes, W Williams, S Jones, D ap Rhobert, M Jones, G D Williams, C McGregor, A Williams, A Wyn, N Dafydd (Cynghorydd Sir), G Owen (Clerc)	
YMDDIHEURIADAU: Cyng E Williams, S Jones, D Rees (Cynghorydd Sir)	
1	Cadeirwyd y cyfarfod gan y Cadeirydd Cyng R Hughes. Croesawodd y Cadeirydd pawb i'r cyfarfod. Mynegwyd cydymdeimlad â theulu'r diweddar Mrs Delyth Jones, Coedfryn, Talwrn
2	**DATGAN DIDDORDEB** – Cyng C McGregor eitem 4.4 a 5.9, Cyng R Hughes 4.4 a 5.9, hefyd 8.3
3	**DERBYN COFNODION** Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod 16.09.25. Fe'u derbyniwyd fel rhai cywir a chyflawn. Cyng C McGregor yn cynnig a Cyng M Jones yn eilio.
4	**MATERION YN CODI O'R COFNODION**
4.1	**B5110 40myh** - Mae'r Cyngor Sir yn aros am ganllawiau newydd gan Lywodraeth Cymru ar ardaloedd 30/40mya.
4.2	**Sgwar Talwrn (damweiniau)** – Mae'r Clerc yn dallt bod y gwaith y cytunwyd arno ar y groesffordd wedi'i gontractio allan. Bydd y Clerc yn cael rhagor o wybodaeth.
4.3	**Coeden Mynwent Llanfihangel Tre'r Beirdd** – Mae'r goeden wedi'i symud ac mae'r Clerc yn aros am ddyfynbris i ailadeiladu'r wal.
4.4	**8 Maes y Coed, Talwrn** - Mae'r Cyfreithiwr sy'n delio â chwynion wedi gwneud ymholiadau a bydd yn cysylltu'n ôl â'r Clerc. Cytunwyd y byddai'r Clerc yn codi'r mater gyda'r Prif Weithredwr.
4.5	**Ildio Talwrn** – Ymateb y Cyngor Sir: Wedi'r cyfarfod i drafod pryderon y gymuned leol ynghylch y trefniant llif traffig wrth eiddo Halfway, Talwrn, comisiynwyd ymgynghorwyr i ymgymryd ag adolygiad diogelwch cynhwysfawr o'r sefyllfa. Er y trafodwyd arolwg cyflymder, nid oedd yr ymgynghorwyr yn ystyried y bod angen un ar gyfer yr adolygiad diogelwch. Llofnod…….Cadeirydd 18.11.25

	Yr wyf yn crynhoi isod y prif bwyntiau cafodd eu hadnabod ynghyd ar argymhellion o welliant a gynigwyd gan yr ymgynghorwyr. Hefyd mae ymateb yr Awdurdod Priffyrdd yn cael ei gynnwys. Yr wyf wedi copïo'r isod o ohebiaeth gyda'r ymgynghorwyr felly yn anffodus maent yn Saesneg yn unig - B5109 Talwrn Priority Working Road Safety Review including Local Highway Authority (LHA) Response Problem 1 Summary – Faded markings may result in drivers failing to accurately interpret the road layout. Recommendation – Renew the faded road markings, include the edge of carriageway markings to help visually reduce the width of the road. LHA Response – Agree and all road markings here to be renewed. Problem 2 Summary – Markings on buff coloured surfacing makes them less clearly visible which may result in drivers failing to give-way. Recommendation – As well as renewing the faded road markings, replace the buff-coloured surfacing with an asphalt that has a high PSV. Remove the hatched markings so that the give-way markings are more conspicuous. LHA Response – Agree and will look to have this section of road surfaced dressed with a finagrip emulsion top coat to provide improve contrast between the white road markings and black road surface. Hatched markings will not be replaced when road is resurfaced. Problem 3 Summary – Lack of clearly visible signing may result in drivers failing to accurately interpret the road layout. Recommendation – Cut back vegetation from around the signs. Place the priority sign on a yellow backing board to increase its conspicuity. LHA Response – Agree for overgrowth to be cut back on the signs approaching the give-way point and agree for the 'give way to oncoming vehicles' to be on a yellow backing board. Problem 4 Llofnod…….Cadeirydd 18.11.25

	Summary – Lack of conspicuous signing may result in drivers failing to accurately interpret the road layout. Recommendation – Place the priority working sign on a yellow backing board. This could be duplicated on the offside. LHA Response – Agree as per response to Problem 1.03. No verge on offside therefore will need to determine whether there is sufficient space here to accommodate a sign together with illumination. Given the length of the single lane operation (approximately 80m) there may be merit to adding the distance to the plate. This would then require and 'End' sign where the carriageway reverts back to two-way operation. LHA Response – acknowledged but concerns that this would add to the clutter. Considered that there is sufficient forward visibility over the extent which the priority applies to negate the need for a distance plate. In order to emphasize the need for northbound drivers to give-way at the priority working, consideration could be given to replacing the road narrows signs with advanced warning of the give-way which could also be on yellow backing boards and on both sides of the road. LHA Response - noted that Chapter 3 Traffic Signs Manual does not enable advanced waring of Sign 615 (priority must be given to vehicles from the opposite direction), therefore agree with proposal to change to give-way. Will look to place corresponding sign on off-side of road. Problem 5 Summary – Carriageway width may imply opposing vehicles are able to pass each other increasing the risk of collisions. Recommendation – In order to deter opposing vehicles passing at the same time it may be beneficial to reduce the carriageway width to make it clear that it operates as a single carriageway. Given that the B5109 is used by tractors and buses, and therefore needs to accommodate these larger vehicles, it may only be feasible to narrow the carriageway visually through the use of white lining, however, should width allow, physical amendments should be considered to narrow the road Llofnod…….Cadeirydd 18.11.25

	LHA Response – not feasible to provide physical measures to narrow carriageway such as bollards due to parking on nearside. Agree with the use of road markings to narrow the carriageway. An alternative may be to use different coloured surfacing to delineate the carriageway and visually narrow the width. LHA Response - Agree but concerns as to overriding by traffic and coloured surface being worn way. A narrower road either through visual or physical measures may also help lower vehicle speeds. LHA Response – Agree Y bwriad yw symud ymlaen gan weithredu ar yr argymhellion a roddwyd ymlaen fel rhan o'r adolygiad diogelwch. Os oes gan aelodau'r Cyngor Cymuned unrhyw sylwadau bellach ar yr adolygiad diogelwch yna byddaf yn ddiolchgar o dderbyn y rhain. Cododd yr aelodau gwestiwn: pam mae angen ymgynghorydd i ddweud fod angen iddyn nhw dorri o amgylch yr arwyddion? Dylid gwneud hyn yn awtomatig yn rheolaidd. Bydd y Cynghorydd Arfon Wyn yn codi'r mater gyda'r Adran Briffyrdd. Cytunwyd adolygu'r mater pan fydd newidiadau wedi'u gwneud.
4.6	**Porth Newydd/carfannau Llanddyfnan** - Mae'r Cyngor Sir wedi ymateb gan ddweud nad ydyn nhw'n gallu dod o hyd i'r porth a'r carafanau. Dywedodd y Cynghorydd Ann Williams fod swyddog o'r Cyngor Sir wedi galw yn ei chyfeiriad gan feddwl ei bod wedi gwneud cwyn ynghylch y porth a'r carafanau. Cyfeiriodd hi ef at y safle. Bydd y Clerc yn ysgrifennu at y Cyngor Sir i gadarnhau nad yw'r Cynghorydd Williams wedi gwneud cwyn. Roedd yn fater a godwyd gan y Cyngor Cymuned gan fod pryderon oherwydd nad oes cais cynllunio.
4.7	**Arwydd ychwanegol Llangwyllog -** Mae hyn wedi'i wneud a gellir tynnu'r mater oddi ar yr agenda.
4.8	**Llwybr cyhoeddus Lon Goch Talwrn -** Mae hyn wedi'i wneud. Fodd bynnag, mae'r tyfiant yn dod o dan y wal ac o'r eiddo drws nesaf. Bydd y Clerc yn cyfeirio'r mater yn ôl at y Cyngor Sir.
4.9	**Bagiau cwn, Talwrn** - Mae'r Cynghorydd D Rees wedi gofyn i'r Cyngor Sir i'r warden cŵn fynychu Talwrn. Bydd y Clerc hefyd yn gofyn i Mr William Vaughan (sy'n llenwi'r dosbarthwr bagiau) am y wybodaeth ddiweddaraf am faint o fagiau sy'n cael eu defnyddio.
	Llofnod…….Cadeirydd 18.11.25

4.10	**Glanrafon, Talwrn** - Mae'r Cyngor Sir yn cadarnhau y bydd swyddog yn ymweld â'r eiddo i drafod y broblem. Gofynnwyd i'r Clerc dynnu sylw at y ffaith bod y broblem rhwng Rhif 3 a'r sgwâr.
4.11	**Mynychu Cyfarfodydd -** Mae'r Clerc wedi derbyn ymateb gan Mr Huw Davies yn cadarnhau nad yw bellach yn dymuno bod yn aelod o'r Cyngor Cymuned. Mae'r Cynghorydd Paul Ellis wedi ymateb gan ddweud "Byddaf yn ceisio mynychu mwy o gyfarfodydd". Fodd bynnag, cytunodd yr aelodau, gan nad yw wedi mynychu cyfarfod ers mis Medi 2023 ac nad yw wedi ymddiheuro am fethu â mynychu cyfarfod ers hynny, y bydd ei sedd yn wag.
4.12	**Cais Cynllunio LUE/2025/29** – Ymateb y Cyngor Sir: Diolch am eich ebost ynglyn a cais LUE/2025/29 yn Melin Frogwy, Bodffordd. Cafodd cais cynllunio (14C156) a cais adeilad rhestredig (14C156A/LB) eu cyflwyno i'r adran gynllunio nol yn Chwefror 2000. Cafodd y cais adeilad rhestredig ei ganiatau yn Gorffennaf 2001 ond am rhiw reswm ni gafodd y cais cynllunio ei benderfynu a cafodd y ffeil ei chau yn Mawrth 2011. Er nad oedd ganddynt ganiatad cynllunio, dim ond caniatad adeilad rhestredig, mae'r ymgeisydd yn honni eu bod wedi gwneud y gwaith i'r adeilad ac ei ddefnyddio fel llety gwyliau ers 2002. Mae nhw wedi cyflwyno'r cais tystysgrif cyfreithlondeb hwn ar gyfer profi hyn. Mae ceisiadau o'r fath yn cael eu penderfynu gan ein cyfreithwyr yn seiliedig ar y tystiolaeth sydd wedi ei gyflwyno yn unig. Gobeithio fod hyn yn egluro'r sefyllfa. Plis cysylltwch os oes ganddych unrhyw ymohliadau pellach. Fodd bynnag, nid yw hyn yn egluro pam y bu i'r Arolygydd Adeiladu ymweld â'r eiddo pan nad oedd caniatâd cynllunio. Gofynnwyd i'r Clerc gyfeirio'r mater yn ôl at y Cyngor Sir.
4.13	**Cais Cynllunio FPL/2025/154** – Ymateb y Cyngor Sir: Mae'n bosib lleoli carafan statig heb ganiatad cynllunio o fewn eich cwrtil preswyl os yw'r carafan yn cael ei ddefnyddio yn ategol i'r prif annedd.
5	**GOHEBIAETH CYNGOR YNYS MON**
	Cynllunio
5.1	LUE/2025/29 – gweler 4.12
5.2	FPL/2025/154 – gweler 4.13
5.3	Porth Newydd/carafannau Llanddyfnan – gweler 4.6
	Llofnod…….Cadeirydd 18.11.25

	Priffyrdd
5.4	**Gordyfiant Lon Goch** – gweler 4.8
5.5	**1 Glanrafon, Talwrn** – gweler 4.10
5.6	**Arwydd ychwanegol Llangwyllog** – gweler 4.7
5.7	**Gorchymyn Traffig Arfaethedig Canolbarth Mon** - Mae hysbysiad gan y Cyngor Sir yn cadarnhau y bydd y terfyn cyflymder ar ffordd yr ysgol yn Nhalwrn yn dychwelyd i 30mya. Gwrthwynebodd y Cyngor Cymuned hyn yn gryf yn ystod y cyfnod ymgynghori. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu â'r Cyngor Sir i gyfleu siom y cyngor a beth yw eu rhesymeg y tu ôl i hyn?
5.8	**Problem baw cwn Talwrn** – gweler 4.9
6	**GOHEBIAETH YCHWANEGOL**
6.1	Paul Ellis – gweler 4.11
6.2	Huw Davies – gweler 4.11
7	**MATERION ERAILL**
	Dim
8	**MATERION ARIANNOL**
8.1	Gwiriad cyllid chwarterol (30.09.25) - Cynigiodd y Cynghorydd C McGregor wneud hyn
8.2	Derbyniodd yr Aelodau y budget chwarterol a gwblhawyd gan y Clerc
8.3	Cytunwyd i dalu £350 i Melvin Rowlands (ymgymerwr) am atgyweiriadau i garreg fedd y diweddar Michael Walker Hughes. Cytunwyd ar hyn mewn cyfarfod blaenorol.
9	**MATERION AR GYFER Y RHAGLEN NESAF**
9.1	Lon Llanffinnan
9.2	Gor-yrru Talwrn
	Llofnod…….Cadeirydd 18.11.25